

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 25 kr. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 4 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társszerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára bélyegen kívül 8 kr. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 2 frt 30 kr, minden további megkezdett 100 szó után 1 frttal több.

Szeressük egymást.

Püspökünk installációja alkalmával Nyitramegye házi poetája, egy kálomista e címen egy költeményt irt ezen, kétségkívül szép címen. A költő intenciója ugyan más volt, mint a mienk most, nem is az egyházmegyei papsághoz szólt, mint mi ez alkalommal. Mi felkapjuk e szép mondást és néhány barátságos szót akarunk mondani egyházi elvbarátainkhoz.

Nyitramegye papsága néhány év óta a hitélet terén tagadhatatlanul szép eredményt tud felmutatni. Katholikus körök, oltáregyletek, fogyasztási szövetkezetek, legényegyletek, díszesen renovált templomok, a katolikus sajtó tömeges terjesztése, különböző áhítatossági társulatok a plébániák területén, egyes plébániák történeti feldolgozása mind oly jelenségeket képeznek, melyek azelőtt vagy soha, vagy csak szörványosan, ritkán fordultak elő. Ez örvendetes tünemények szakadatlan láncolata napjainkban a legnagyobb örömmel tölti el a szemlélőt, s büszkeséggel mondhatjuk, hogy alig van az országban egyházmegye, mely felvehetné a versenyt a nyitraival.

És mégis van egy csepp üröm ebben az örömben, van egy homályos folt; — nem, ez kemény szó — van némi árny

ebben a boldogító fényben, melynek eloszlata, teljes kiküszöbölése célja e sorok írójának.

A buzgó, lelkes férfiak között néhol az a nézet uralkodik, hogy a jó csak úgy jó, ha mindenki úgy végzi, mint azt ők gondolják. — Vannak emberek, kik azt hiszik, hogy a keresztény tetteknek csakis azon faja dicséretes, amelyet ők kultiválnak, s ha valaki a lelkesítő tevékenység ezerágu hajtásaiból ezt és nem amazt műveli odaadó szorgalommal, azt gondolják, hogy az kötelességét mulasztja, s nem felel meg hivatásának. Vannak jóakarató emberek, kik csökönnyösen ragaszkodnak ahhoz, hogy csakis kétszer három hat, nem pedig háromszor kettő is az.

Mig ez a felfogás csak magánkörben érvényesül, még nem jelent nagy bajt. De észre vesszük, hogy hangsúlyozzák azt nagyobb körökben, sőt ami a legsajnálatosabb, átviszik azt a sajtó terére és terjesztik azt több kevesebb személyeskedéssel ezer meg ezer példányban a nép között. Mondjuk ki egyenesen, nyíltan, hogy férfiak, kik közül az egyik is, a másik is babérkoszorúba illő tevékenységet fejt ki; s mégis, mert az egyik hajlama, intelme szerint nem arra fekteti a fősúlyt, amire a másik, holott a katolikus ügyre nézve mindketten áldásosan működnek: rögtön

egyértéket zavaró diszharmonia fejlődik. Vannak ismét, kik ugyanazon irányban működnek, de mert az egyik több ügyességet tanúsít, több szerencsével dolgozik, mint ugyanazon jóakarattal fáradozó másik pályatárs, hirtelen feltámad a kifogásoló kritika, mely ahelyett, hogy a csüggedőt bátorítaná, hogy a tán téves uton járó, de jóakarattal dolgozó elvbarátot jó utra terelné, teljesen megakasztja működésében.

Ez nem helyes, ennek nem szabad így történnie a jövőben. Ha az egyik bányász ugyanazon talajból ugyanazon munka mellett 75%, a másik csak 50 vagy 25% nemes ércet produkál, akkor nem az a legrosszabb munkás, aki csak 50, vagy 25%-ot termel, hanem legrosszabb az, aki semmit sem hoz napfényre, mert egyáltalában nem dolgozik semmit. — Mig mi ellenkezőleg azon szomorú jelenséget vesszük észre, hogy a tevékenységében legszebb rekorddal dolgozó sokszor azt ócsárolja, aki a sikerben hozzá legközelebb áll, ahelyett, hogy tevékenységre buzdítana olyanokat, kik nagyon keveset, sőt éppenséggel semmit sem tesznek. Hogy ha az egyik épít, a másik bont, mi marad egyéb hátra, mint a fáradság.

A szeretetlen kritika még inkább bénítja e tevékenységet, hogy ha azt a sajtó

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

A cár békejavaslata Nyitrán.

Az egész föld kerekén köztudomású dolog, hogy mi nyitraiak folytonosan haladunk a korrál. Minket nemcsak az örvendetes és nem örvendetes kulissza-titkok érdekelnek, hanem mi a szó szoros értelmében lépést tartunk a világ sorával.

A Dreyfuss-ügy például annyira érdekel, hogy táviratban üdvözljük Zola védőjét. Az angoloknak kínai és egyiptomi akciójáról, Andree vagy Inger Szolimán vállalkozásáról époly érdeklődéssel beszélünk akárcsak a Tarnóczy-fele választásról.

Gondolható tehát, milyen hullámokat vert föl a kedélyekben az az izgatottság, melyet az orosz cárnak az általános lefegyverzésre vonatkozó javaslata Nyitrán okozott.

A vezérszerepet természetesen a megyeháza vitte. Kudlik bácsi, a leleményes várnagy, amint a „Nemzet“-ben ezen örömhirt elolvasta, rögtön felfogta a helyzet fontosságát, s hivatásának tudatában azonnal szaladt a „Borzse Domokos utóda“ boltjába, holott is egy tucat kardot rendelt — mézeskalácsból, hogy a megyei hajduk az általa-

nos lefegyverzés bekövetkeztével azonnal lethessek török korabeli fringiáikat s a béke korszakának megfelelő kardokkal legyenek elláthatók.

Ezen kívül javaslatba hozta az alispánnál, hogy tekintettel arra, miszerint a fejsze is voltaképpen csak fegyver, nehogy még emberben vagy állatban valami baj essék, ne vágassák a fát többé a megyeház kis udvarán, hanem vegyék Kramer-től — felaprítva.

A béke szelleme, mely Kudlik bácsiban oly meghatóan megnyilatkozott, átragadt a megyeházán lakó másik két földijére: a fő- s az alispánra. Azonnal rendkívüli közgyűlést hívtak egybe, hogy Nyitramegye elsőnek foglaljon állást ezen világra szóló ügyben. A hajduknak pedig meghagyták, hogy ezentul amint valami ellenzéki ember a megyeház kapuja alá a lábát beteszi, azonnal mosolyogjanak rá.

A rendkívüli közgyűlés napján paradicsomi békehangulat honolt a megyeházán, habár eltagadni nem lehetett, hogy a szabadelvű urak szíve itt-ott keserűséggel telt el a miatt, hogy a fő- s az alispán a régi hű mamelukokat most mellőzik, ellenben az ellenzékieket annyira dédelgetik, hogy őket hűsítő cukorkákkal kínálják.

Az izgatottságot csillapító édességeket az ellenzéknek maga Kostyál főjegyző szolgálta fel,

még pedig oly igéző — nála szokatlan — bájos arculattal s oly édes csevegő hangon, akárcsak egy pezsgőző ballerina. Még az örökké hideg s komoly Pongrácz Kálmánnak arcáról is csupa nyájaság és kedvesség sugárzott.

A főispán jelezvén a tárgy fontosságát, a közgyűlést megnyitották nyilvánította, mire elsőnek Mérey Lajos szólalt fel.

— Mindeddig — ugymond — meggyőződéssemhez képest teljes odaadással küzdöttem az ellenzék soraiban. Nem kíméltem, ahol lehetett sebeztem az ellenfelet és szembeszálltam az ellenpárt támadásával. De most, midőn a béke angyala vont a hűveléből a kardját, én is a béke hívei köze szegődöm. Ennek folytán indítványozom, határozza el a törvényhatósági közgyűlés: hogy ezentul a választási elnökök sem a választók visszavetésével, dupla cédulakkal, sem egyéb közkedveltségű fogásokkal többé élnie nem szabad; továbbá hogy a választók névjegyzékei a pártállásra való tekintet nélkül szigoruan a törvény szellemének megfelelő módon állítandók össze, s végül hogy az összes közigazgatási tisztviselők le a falusi jegyzőig s bírógig a nép érdekeit mindenkoron szem előtt tartani, mindenkinek jogát tisztelni és az igazságot pártatlanul kiszolgáltatni tartoznak. Evvel szemben lemond az el-

utján terjesztjük és szórjuk a nép közé. Hogyha magunk rántjuk le azon embe-
reinket, akik különben áldásdus tevékeny-
séget fejtenek ki, Nemcsak azokra tapad
ám a sár, akiket megdobálunk, hanem bi-
zony magunkra is ragad jócskán.

Buzgón működő elvbarátainkat még
akkor sem szabad szeretetlenül megítél-
nünk, hogy ha csakugyan tévednek is.
Csak ha egyes lépéseik mindazt tönkre
tennék, ami jó van működésükben: sza-
bad felemelni a kritika szavát. Addig azon-
ban mint az okos üzletember, mérlegeljük
a pro és kontra-t, a nyereség és veszte-
ség számlát, és ha az előbbi javára mu-
tat a zárlat, mégis mindig meglehetünk
elégedve az eredménnyel. Ellenkező eset-
ben felebarátunk megítélése, melyben több
a buzgóság, mint a szeretet, olyan fogat-
hoz hasonlít, melyben az egyik ló a rúd-
hoz, a másik a saraglyába van fogva,
mindkettő fárad, erőlködik, s még sem
jut a szekér egy tapodtat sem előre.

Kérjük azért elvtársainkat, hogy egy-
másnak ne hibáival bíbelődjenek — ami-
ből utóvégre mindenkinek kijut bőviben —
hanem erőnyeiken épüljenek; amiből tud-
niillik nem mindenkinek jutott oly szép
számmal, mint a nyitraegyházmegyei pap-
ságnak az utolsó évtizedben.

Politikai ellenállás. A képviselőház
most választásos esztendőhely, hol az ellenzék lel-
kes csatát vív Bánffy nemzetellenes politikája
ellen. Míg Beesben miniszterek nyilatkoznak a
kiegyezés és a kvóta ügyében, addig nálunk Bán-
ffy egyáltalán nem akarja megmondani, miben
egyezett meg az osztrák kormányval. Alkotmány-
os országban titkot csinál s nélkülünk s a
képviselőház nélkül akarja megcsinálni a sok
pénzbe kerülő kérdést, mely az ország életérde-
keivel áll kapcsolatban. Miért titkolódik? Biz-
nyára nem azért, mert jó politikát csinál. Az
ellenzék erőnye ellenállása bizonyára végre nya-
kát fogja szegni ennek a nagy bűnös kormány-
nak.

lenzek a küzdelemről, s mindig megjelenzi a kö-
telességüket pontosan, híven és pártatlanul telje-
sítő tisztviselőket.

Mély csóad követte Mérey szavait.

Nemi tetovázás után egyszerre a nyitrai
kerület orsz. képviselője, dr. Janits állott fel.

— Mérey ur dacára annak, hogy ma a po-
litikai pártok bekekötéséről, a fegyverletételről
van szó, még sem tud lemondani rendes szoká-
sáról, s újra gyanúsítja a választási elnököket s
közigazgatási tisztviselőket. Sok évig szolgáltam
a megyét és számtalanszor voltam választási el-
nök, de sohasem tapasztaltam, hogy valamely
választási elnök vagy közigazgatási tisztviselő
valami szabálytalanságot szándékosan elkövetett
volna. — Azért én Mérey urnak gyanúsítását
a választási elnökök s a közigazgatási tisztviselők
névében teljes önérzettel visszautasítom, s az
indítványt elvettem kérem.

Harsogó eljenzés tört ki a kormánypart
tömtött soraiban. De a sors másképen végzett.

Janitsnak beszédje alatt a főispán öcsésével
és Pongráczczal értekezett a Mérey indítványa
fölött, s odahívták Csillaghy anyakönyvi felügye-
lőt is, a ki az eljenzés lecsillapulta után követ-
kezőleg szólalt fel:

— Mérey urnak mai felszólalását úgy ér-

Nyílt levél a „Krest'an" papi levelezőjéhez és szerkesztőjéhez.

„Ez már mégis csak szomorú jelenség, mi
történik a mi papjaink között” — így szólott egyik
hívem két hét előtt, — „hogy a nép számára
szerkesztett újságban maguk a papok aláássák,
tönkreteszik olvasók szívében a papi tekintélyt,
a mely már úgy is gyenge lábbon áll. Erről gon-
dos odnak liberális újságaink nagyon is szorgo-
san, azok tudják, hogy miért?! De hogy ezt
„Krest'an" teszi: meg nem bocsátható. Tartalmá-
ban ritkán gyönyörködünk, hitbuzgalmat belőle
nem merítünk, hanem pletykálkodni s urakat és
papokat ócsárolni tanulunk, a mi azelőtt hallat-
lan volt.”

Igy szólott egyik emberem és én meg nem áll-
hattam, hogy a „Krest'an" levelezőinek megszív-
leléseül a fenti nyilatkozatot le ne írjam.

Tapintatosság egyik fő kelléke annak, a ki
a nép számára szerkesztett újságban írni akar.
Ha tévedett valaki, ott van a szentírás intelme,
hogy kell eljárni a feddesben s *van más újsá-
gunk is*, a mely közvetlenül nem jön a nép ke-
zeibe: ott bátrabban fejthetjük ki eszméinket s
ha kell ostorozhatjuk a felmerülő félszegéseket.

De a Krest'an szerkesztőjéhez is volna sza-
vam, a mely abból áll: hallgatna meg a nép
óhaját!

A politikát dióhéjban adogassa népünknek,
mert a hosszú cikkek rá nézve megemészthetle-
nek, unalmasak. De annál több gondot fordítson
a hitbuzgalmi cikkekre, a melyek úgy szólván
mellőztetnek, Legyen az a „Magyar Néplap" első
évfolyamainak hű mása. Vallásos meggyőződésében
főllekesült, szilárd nép, vezer nélkül is tudni
fogja a kötelességét, — az új jelszavak által felre
nem vezettetik. De egyúttal a „Krest'an" szer-
kesztősege is tapasztalni fogja, hogy az előfize-
zőinek száma rohamosan gyarapodni fog. A nép
lelkészei pedig, a kik ezen lap számaival meg-
ajándékozzak híveiket, nem lesznek kénytelenek
elutasító válaszokat zsebre rakni, csak azért, mert
általa nem épülünk, tanulságos hitbuzgalmi cik-
keket benne nem találunk, hanem csak is az uri
huncutságoknak s az itt-ott előforduló papi fel-
szegéseeknek a regiszterét.

Azért ha valamikor, úgy ma kétszeresen
kell lelkesedést, okulást meritenünk Dávid király
zoltárának első verséből, hogy ne adjunk okot
gáncoskodásra s meg ne botránkoztassuk hi-
veinket. Igen:

tettem, hogy ő senkinek szemrehányást tenni,
sem pedig senkit gyanúsítani nem akar, hanem
indítványának lenyege az, hogy győzzön az igaz-
ság. A magas kormány s a szabadelvűpárt hívei
mindannyian meg vannak győződve arról, hogy
az állam alapköve az igazság. Álláspontunk tehát
a Mérey uréval azonos. — Ha a multban esetleg,
nem tudom, valami hiba történt volna, vessünk
reá fátyolt, s törekedjünk jövőre vállalva a haza
javára működni. Az ellenzék tegyen le arról,
hogy minden közigazgatási tisztviselőben és vá-
lasztási elnökben a jog eltipróját lássa, viszont
mi megígérjük, hogy úgy mint eddig (itt elfogta
a köhögés) igazságosan fogunk eljárni, s arra az
alantas tisztviselőket is szorítjuk. Mérey ur in-
dítványát tehát elfogadom.

A szabadelvűpárt most kinos helyzetbe ke-
rült. Janits beszédjét megéljenezte, de Csillaghy
szemmel láthatóan a főispán nézetét tolmácsolta,
azt megéljenezetlenül hagyni nem szabad.

Néhány pillanatnyi habozás után csakugyan
ki is tört a zúgó éljen, a mi Janits urat arra
indította, hogy felreértett szavait kimagyarázta,
s ő is hozzájárult az indítványhoz.

Erre a főispán az indítványt, mint egyhan-
gulag elfogadottat, határozat erőre emelte, s még
csak Deák János tette azt a pótdítmányt, hogy

„Üdv! üdv a férfinek
Hitetlen elv után nem indul,
Veszély nem tépi meg
Utófény, hol gány és mirigy dul”

Sujánszki.

A rétek őszi ápolása.

Egy-két rövid hónap s a gazda tevékenység-
ének szintere ismét megváltozott. Ott, hol még
nemrég a legnagyobb vigság honolt az aratók és
kaszások nyüzsgő csoportjában, ott újból a termé-
szet csendes magánya ad jöleső pihenést a nehéz
munkában ellankadtaknak. Igyekeznek mindenki
megtenni még amaz intézkedéseket, melyekkel jövő
évi termése sikerét biztosíthatja, s ezzel a szoro-
sabb értelemben vett mezei munkák véget érnek.
Ha egy pillantást vetünk ezen intézkedésekre,
azonnal szemünkbe fog ötleni az a valóban visz-
szás állapot, mely a rétek elhanyagolását jellemzi.
Vajjon törődik-e a gazdaközönség nagy része a
rétek ápolásával? Sajnos, a válasz tagadó. Az
utolsó sarjútermés behordása után magára marad
az az isten-adta föld, sőt mi több, nem bolygat-
ják azt tavasszal sem, hanem ismét csak a ter-
mészet gondozó kezére bízzák. Hogy mi az ered-
ménye az ilyen nebánomságnak, azt csak az
tudja megítélni, a ki réjtét nem tekinti mostoha-
gyerekeknek, hanem ép oly édesnek, mint azt a
földet, mely kenyeret szolgáltatja. Arra a kérdésre
már most, hogy miben álljon a rétek őszi ápolása?
rövid válaszunk az, hogy adjuk vissza a réti föld-
nek ama tápanyagokat, melyeket az egész évi ter-
mással belőle kivontunk. E visszapótlás kissé mé-
lyebben eszközölhető ugyan, mint a szántóföldeken,
de eszközölni feltétlenül kell, mert az a rét, mely
semmiféle trágyát nem kap, még a legkedvezőbb
viszonyok között is hanyatlik termőképességében.
A visszapótlás legolcsóbb módja mindenestre a
jó komposzt kiszórása volna. Miután azonban ilyen
anyagot csak kevés gazdaság produkál, de még
ha produkál is, sokkal csekélyebb mennyiségben,
semhogy elegendő volna a nagyobb kiterjedésű
rétek termőerejének fentartására, nem marad
egyéb hátra, mint vásárolni műtrágyát és elszórni
azt ősszel, hogy annak kellő aláboronlása után
már kora tavasszal megtalálja az újból fejlődés-
nek induló növényzet tápanyag-szükségletét.

A réten alkalmazásba jövő műtrágyák közül
különösen a káli és foszfortrágyák bírnak jelen-
tőséggel. Nitrogént mesterségesen adnunk feles-
leges, mert a réti pázsitok között nagy mennyi-
ségben előforduló herefélék a levegő nitrogénjét

ezen határozat a nagyhatalmak békekongresszu-
sával is közöltessék, mert ha azok meglátják,
hogy a nyitraiak kibékültek, hajlandóbbak lesz-
nek ők is a lefegyverzésre.

A béke anyala természetesen a szabadelvű
körbe is tartotta bevonulását.

Közgyűlést tartottak, melyben elhatározták,
hogy deputációt küldenek a kath. körbe, ez a
kibékülésre felhívni.

Lakics István és Kubinyi Lajos ügyész
nyomban ajánlkoztak a deputációba, s kijelentet-
ték, hogy ezentul a mint kath. pappal találko-
znak, azt legott megölelik.

A kath. körben szívesen fogadták a deputa-
ciót, s az elnök kijelentette, hogy a kath. körnek
egyedüli óhaja a béke, s azért örül ha a szabadelvű
kör is hozzá csatlakozik.

Külömben a kath. kör a szabadelvű urak-
nak is megtetszett.

Markhot alispán megjegyezte: különösen az
tetszik nekem itt, hogy itt tiszta a levegő, zsidót
nem látni. Pardon — folytatta dr. Pereszélyni ki-
küldöttet észrevéve — nem a doktor urra érttem.

Kubinyi kir. ügyész pedig kiemelte, hogy ő
a kath. kör tagjainak különösen azon állásfoglalá-
sát helyesli, hogy a párbajt kárhóztatják, mert
hogy annak ő is ellensége.

amely is átalakítja organikus nitrogénné s így a pázsitfűvek nitrogén szükségletét eléggé fedezik.

Leghelyesebb a kálic tartalmú kálcitnak, vagy a kénsavas kálcinak alkalmazása és pedig vagy külön-külön, vagy együttesen. A kálcitból és kénsavas-kálciból 100—120 kgot adhatunk kat. holdanként. Több gazdaságban ez irányban végzett kísérlet a legjobb eredményt szolgáltatotta, úgy a széna mennyiségének, mint minőségének javulása tekintetében.

Ujdonságok.

Egyházi hir. Horváth István sz. ferenczrendi áldozár felvételén az esztergomi főegyházmegyébe Nyitra-Pereszlénybe küldetett segédlelkésznek.

A III. Béla király és hitvese csont-ereklyéinek ünnepies nyugalomra helyezésétől f. évi október hó 21-én a Mátyás templomban tartott szertartáson Bende Imre megyés püspök Batthyányi Vilmos gróf szertartójával, a káptalan részéről dr. Bobák József és Jeszenszky Alajos, Nyitra vármegye képviselőiben pedig Thuróczy Vilmos főispán és Markhot Gyula alispán vettek részt.

Eljegyzés. Dr. Muelcs Lajos nyitrai városi orvos kedves leányát Jolánt, eljegyezte dr. Glaser Károly orvos Pozsonyban.

Halálozás. Löger Gusztáv, nyitrai fényképész folyó hó 19-én rövid szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után, életének 71-ik évében elhunyt. Temetése nagy részvétel f. hó 21-én pénteken délután 4 órakor volt.

A Nyitrai Megyei Központi Hitel-szövetkezet részére üzletreszeket jegyeztek: ifj. Ocskay Rezső 1000 koronát, Szandtner Ernőné 1000 koronát, Meskó Pál 500 koronát, Vagner József 200 koronát, Gross Hugó 200 koronát, Deseő Dezső 200 koronát, Hartmann Pál 200 koronát, Fellner J. kab 200 koronát, Bor-siczky Rezső 200 koronát, Konyakovszky Ferenc 100 koronát, dr. Steinhöffer Gyula 100 koronát, Gutray Béla 100 koronát, Egyesült Pográny-Nyitra-Bodok és Geszthe községi hit.-szöv. 100 koronát, Markovics Mihály 200 koronát, Belák József 200 koronát, dr. Puchovszky Bálint 200 koronát, Kondor István 300 koronát, Kutvaszer István 200 koronát, Csornok és Vidéke községi hitelszövetkezet 100 koronát, Bernáth Győző 100 koronát, Nagy-Rippény és Vidéke községi hitelszövetkezet 100 koronát. Az eddigi jegyzések összege 31200 korona. További jegyzések elfo-

gadtnak a Nyitrai Megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalában és Huszár István könyvkereskedésében november hó 1-ig.

Baleset. Géczy József megyei t. főszámvevőt Verbóc községben súlyos baleset érte, mely könnyen végzetessé válhatott volna. Géczy ugyanis egy nap este 8 óra után a jegyzői hivatalból távozáván lakására, a koromsötét utcán nem tudván magát az ismeretlen helységben tájékozni, egy mely árokba zuhant, meg pedig oly szerencsétlenül, hogy bal lába csuklóján súlyos sérülést szenvedett. Jó negyedórát tartott, míg egy ember arra vetemedett s a sérültet kiszabadította súlyos helyzetéből.

Adományok az „Erzsébet“-alapra. A nyitrai és vidéki szegénysegélyező keresztény nőegylet gyűjtőívén, illetve Tomlór Kornélné urnóhoz az Erzsébet-alapra a következő újabb adakozások érkeztek: C. Hardt-Stummer Amália Tökésújfalun 20 frt, Thuróczy Károlyné 10 frt, Engel Józsefné 25 frt, Lövinger Szidónia 5 frt. Nagy Sándorné uró gyűjtő-ívén: N. N. 50 frt, Nagyné 1 frt, Nyulassy Sándor, Nyulassy Sándorné, Kozmovszky Aranka, Gabmayer Gizella 1—1 frt. **Lelek Adolf gyűjtő-ívén:** Drexler Jánosné 2 frt, Paoh Istvánné, Schulhofer Helén, Vondra Katica 1—1 frt, Schüfer Katalin, Rusnyák Jánosné, Hornyásek Mariska 50—50 kr, Maros Vilma 80 kr, Szikora Mária 30 kr, Gaus Anna, Mikus Vincencia, Kontek Veron, Szmatana Erzsébet 20—20 kr, Najman Róza, Glazer Antónia, Chudi Kata, Marmorstein Lotti, Hraska Mária, Chrenko Kata, Brizotupszky Veron, Bosek Mária, Kalis Kata, Rüdich Mária, Dobiás Julis, Pavelka Mária, Pavelka Anna, Saifer Anna, Sefer Regina, Babulicz Mária, Kolár Kata, Zaehar Mária, Adler Janka, 10—10 kr, Borovszky Róza 15 kr, Hraska Mária 7 kr, Skalák Teréz, Teplánszky Kata, Gaidos Kata, Gaidos Ilona, Gasparik Julis, Ukrozeoz Ludmilla, Lampert Julis, Hribik Róza, Gregus Mária, Jurik Mária, Toman Mária 5—5 krt, Hanák Julis, Czebo Gizzi 4—4 krt, Gasparszky Kamilla 3 krt, Czebo Judit 2 krt, (összeg 11 frt 20 kr.) **Eleckéből:** Tasehak Fanni 1 frt, Deutelaum Jeanette, Osáp Nándorné, Quitt Józsa, Quitt Paula, Novák Vincencia, Pohl Róza 50—50 krt, Paul Cecilia, Halmes Tekla, Skoda Veron, Skoda Anna, Urazkan Anna, Hammer Matild 30—30 kr, Schlüsler Johanna, Halmes Katalin, Neubaum Lotti, Fürchtgott Giza, Veisz Malvin 20—20 krt, Luzik Mari 15 krt, (összesen 6 frt 95 kr.) **Vrabec Pál Vajk, gyűjtő-ívén:** Boronkay Lászlóné 10 frt, Diviaczky Györgyné 1 frt, Virág Teréz, Hercefeld Lina, Hercefeld Fanni 50—50 kr, Ungár Betti 25 krt, Kaisenberg Gizella, N. N., Trenka Mária, Schotter Franciska, Streit Ilon 20—20 kr, Lendvay Erzsébet, Machata Anna 10—10 kr, (összesen 14 frt 15 kr.) **Vagyis mindössze 147 frt 30 krt, Ehez hozzá adva a már kimutatott 124 frt 50 krt, az alapra érkezett összesen 271 frt 80 krt.**

Városi közgyűlés. Nyitra város képviselő testülete csütörtökön, október 20-án dr. Rudnay Sándor elnöke alatt tartott egy rendkívüli közgyűlést, melynek egyedüli tárgya: Nyitra város 1899. évre szóló költségelölirányzata volt. Meglepő, hogy a 140 városi képviselő közül csak 22-en vettek részt. A bevételeknél először dr. Szeghő Zsiga szót emelt a homokszedők ellen, kik tudtával szerződésileg köteleztek városi polgároknak olcsóbban szállítani homokot, mint ide-

geneknek, de ezt nem teszik. Ocskaynak nincs tudomása erről. — Palásthy Vilmos kevesli a 107 frt bert, mely a bérbe adott vadászterületért előirányoztatott. Ez ugyan a város tulajdonát képező területek után jár be, de hol van az a jövedelem, mely azon egyes birtokos után befoly, melyek egyenként nem léven 200 hold egy darabban összesítve, vadászterületként adatik bérbe a mint azt a törvény rendel, a polgármester ez ügyben eljárást íger. — Horváth József szeretné latni hogy a városnak milyen a törzsvagyona, nem lehetne-e ebből nagyobb jövedelmet húzni, s tudtával vannak a városnak olyan ingatlanai is, melyek mitsem jövedelmeznek, másrészt olyanok, melyekről nem tudni, vajon csakugyan a város vagy a közbirtokosság tulajdonát képezik-e. Ocskay László számvevő gúnyosan megjegyzi, hogy ilyesmi 14 év óta nem lett bekivanva. Palásthy panaszképen előadja, hogy a mértékhi-telesítő ez idén hosszabb időt nem volt Nyitra-rán és így a város elesett a jövedelem egy részétől — Palásthy ugyancsak a „különféle vegyes bevételek“ című pontok részletezését kívánja, tudni akarja miből allanak azok. Ocskay megjegyzi, hogy ez 14 év óta nem szokás, a részletezést annak idején az évi zárszámadásokban megtalálандja. **Kiadások:** Palásthy szövevényes, hogy a tisztújítás óta két hely, mely akkor betöltve nem lett, még mindig a régiek által töltetik be, dacára, hogy a mandátumuk már régen lejárt és huzzák a fizetést. A polgármester elismeri, de a mérnökre szükség volt, annak végleges betöltése iránt pályázat fog kiírni, a gazda állása betöltve nincsen. Dr. Szegő indítványozza, hogy a rendőrfogalmazónak 100 frt személyes pótlék megsza-vasztassék. A képviselőtestület dacára annak, hogy Offenberger ezt nem is kérelmezte és így a tanács sem javasolhatta, egyhangulag megszavazta. Ekkor került a rendőrség fizetés emelés iránti kérényre tárgyalás alá; a fizetés emelés ugyan nem lett megszavazva, hanem 3—3 évi szolgálati pótlék lett elhatározva. A gyezmester 900 frt évi fizetése túl magasnak találatik, a tanács megbizatik, hogy a szerződést módosítsa vagy fel-bontsa. Palásthy a takarékpénztárnak átengedett térség helyébe széna lerakódó helyül más terület kíván. Meglesz. — Szeghő panaszkodik, hogy a város órája mindig rosul jár. Ez nem lehet mondja a polgármester, mert Jakob óras azt nap-onkiut felhuzza és igazítja. — Dr Havas feles-legesnek mondja a két lovas rendőrt, Palásthy legalább egyet kíván törölni, s helyette inkább két mezei csőzt alkalmazni. Polgármester és Ré-deky városkapitány a lovas rendőrök szükség-segéről meg vannak győződve, a két csőzt alkalmazása nem a képviselőtestület körébe tartozik, hanem a közbirtokosságéba, mert az fizeti őket nem pedig a város. — A esermányi-mocsonoki ut roszt állapotáról beszelt még Palásthy és Árpási, mivel a tárgyalás véget ért és a költségvetés 1³/₄ óra tanácskozás után egyhangulag lett elfogadva. — A tavalyi költségvetés tárgyalása 4 teljes del-utánt töltött ki.

Tükördarabok címén lapunk mai szá-mában a vármegye egyik legtanultabb és legszel-lenesebb írójától hozunk részletet, a nevezetes 60-as évekből. A cikkre külön is felhívjuk olvasóink figyelmét, mert a magyar nemzeti érület jóleső megnyilatkozásáról szól az, a minek olvasása ma, ebben a kozmopolitikus és nemzetietlen időben, mint a tavasznak kedves fuvalma érianti az embert. Nem kételkedünk, hogy olvasóink ha-sonló elvezetet találnak benne és visszaemlékezve az elmúlt szebb időkre, nem kevésbé gerjednek az elhanyagolt nemzeti érületre. Magyarok legyünk ám és ne szintelen kozmopoliták!

A nyitrai szerkesztők sajtópöre. E címen hozott híreinkre Weiss J. urtól, a „Ny. L.“ szerkesztőjétől a következő sorokat vettük: „Bizva a t. Szerkesztő ur igazságszeretében és számítva kollegialis tisztességére, a dolog miben-letét a következőkben adom elő és kérem, szí-veskedjék közleményét e szerint helyreigazítani. A valóság ez: En magam részéről igazságomról meggyőződve az ügynek szabad folyást engedtem, a mult napokban azonban Faith Zsiga, dr. Weiss Vilmos, Frischer Lipót, Krammer Adolf urak és mások nálam jártak azzal, hogy az ügyet kiegyen-líteni szeretnék, hogy Grünfelddel már beszéltek és hogy véleményük szerint a legegyszerűbb ut az lenne, ha magunkat egy idevaló választott bi-róság alá vetnénk. Minthogy a sajtóper megindít-ásával más célok nincsen és nem volt, mint hogy elégtételt nyerjek a rajtam elkövetett durva sértésekért és minthogy azon reményben vagyok, hogy ezen elégtételt választott bíróság útján — bár kik legyenek a bírák — is megnyerendem

Pereszlényi Henrik anyira jó hangulatban volt, hogy csupa trillákban beszélt, a mi a kath. kör karnagyát, Dusinszky bácsit arra indította, hogy őt zongorán kísérte, s beszédjét kótára szedte.

Ámde nem csak így hivatalos s felhivatalos körökben, hanem magán társaságokban is élénk megbeszélés tárgyát képezte az örök béke.

A népbankban például az urak igazgatósági ülésre gyülekeztek. Néhányan korábban jöven, társalogni kezdtek. Csakhamar az általános le-fegyverzés került szóba.

— Josko, krajanko, — szólalt meg Paschek Viktor — tudvalevő Ronchetti és Paschek földiek, aj svama fajerveri zle bude, ked ten általános le-fegyverzés nastane.

— Ale prosim ta, ne tláp do sveta — fedde őt Ronchetti.

— Veru, bratku, zle bude — folytatta Pa-schek — aj ti nebudeš smet nosit kabát ze zla-tim golirom, a hvezdički prindu tež dole, aj ten fopiszkaló, čo na boku nosiš.

Už som ti povedav, ne tláp. Vágot visszsa Ronchetti. — So ein Held in Frieden, wie du, soll schweigen. Führ dich lieber brav auf, aby ta tvoja Gnädige nemosela doma vyhresit.

— Barátocskám, daj ti panám pokoj. Der

Friedensantrag vom Car bezieht sich nicht auf die Frauen. Ženi nepopusta. Bratku vermi, ženi jakživ nepopusta. A car is bizonyosan, hogy is mondják azt, jól kikapott a feleségtől, azért akarja a lefegyverzést, hogy másokkal békéje legyen. Elég a feleség.

Egyszerre egy hatalmas hang, a népbank legnagyobb alakja (ott starí páukó-nak hívják) szájából vegyült közbe Paschek segítségére.

— Ale, oni Ronchetti, nech to neberu len tak na špas. Ked ten általános lefegyverzés bude, kominári ne budu smet nosit železne skrabački, ale len z papendeklu.

— Aber ich bitt Sie, — fordul hozzá Ronchetti — auch Sie wissen noch etwas. — Das Rauchfangkehren ist eine Freikunst, vor der auch der Car seinen Hut herunter nimmt. Čo bi ste robili, keby ste nemali kominára, — však by ste za všecci od dimu podusili. S az ételek mind izé, füstös volna.

— Béküljünk ki, — kiáltott közbe Kovács igazgató. — Hányan is vagyunk. Egy-kettő-tiz-laci öcsém — fordul a legfiatalabb könyvelőhöz — mondja a szolgának, hozzon tíz korsó pilzenit.

Ilyen s ehhez hasonló módon tárgyalták a nyitraiak az örök békét. S azóta éppennyg kerül-lik egymást, mint azelőtt. Szerafin.

az eldöntés ezen módozatát elfogadtam, kijelentem, hogy ez csak úgy lehetséges, ha mindketten egy kompromisszum-levelet aláírunk, hogy magunkat a választott bíróság ítéletének feltétlenül alávetjük és annak betartására, hogy az ítéletnek megfelelően, 200 frt biztosítékot a bíróság kezéhez leteszünk. Ezen kompromisszumot a fentjelzett urak állítása szerint Grünfeld elfogadni késznek nyilatkozott, de a biztosítékot letenni vonakodik. En azonban biztosíték nélkül lépni nem megyek. Így áll az ügy. Kérem tehát ismételve a helyreigazítást. Kiváló tisztelettel vagyok kész kollegája *Weiss József.*"

Szemerényi Károly †. A pozsonyi társaskáptalant ismét nagy veszteség érte. Legkorosabb tagja *Szemerényi Károly c.* prépost-éneklokaonok, ki magas koráig papi kötelemének mindig a legbuzgóbban megfelelt, folyó hó 16-án vasárnap életének 86-ik évében az Urban elhunyt. Született Budán 1813. január 9-én. — Atyja igen gazdag kereskedő s a kereskedelmi kamara elnöke volt. Az elhunyt tanulmányait Szekesfejevárott végezte, hol iskolatársa volt a néhai bíboros hercegprímás *Simor János*. Mint kispap Nagy-Szombatba ment, azután Pesten a sz. hittant végezte, sőt ugyanott a jogitanulmányokkal is foglalkozott. Főszenteltetven mint káplány Tardoskédre jött Batthyáni plébános mellé, majd a komárommegyei Kürthre, onnan Komáromba s végre Pestre jött a belvárosi plébániára. Az 1848/49-ki mozgalmas időkben ő volt a pesti belvárosi plébánia adminisztrátora, mert a plébános Sámuel be lett fogva, s midőn Pest az osztrák sereg által bombáztatott, a plébánián egyedül volt. Világos után mint magázó elt. Később nevelő lett Bécsben herceg Szulkowski, s később Jankovits József nagybirtokosnál, migsem Simor őt Ó Gyallára esperes-plébánosnak kinevezte; honnan később ugyanazon minőségben Tardoskédre lett áthelyezve. Ott ünnepelte 1886-ban 50 éves aranyemlékét Boltzár püspök vezetése mellett. 1888-ban lett pozsonyi kanonokká. Itt ülte 1896-ban báró Horeczky c. prépost vezetése mellett az ő 60 éves gyemant-emlékét. Végtelenül jótékony volt, s e célból sokat áldozott. Tardoskédre a pléb. templomot saját nagy költségén restauráltatta s Jakóby festő által freskó festményekkel ékesítette. Ugyanott sajátjából egy apáca zárdát és leányiskolát építtetett s azt még Pozsonyból is segélyezte, sőt a zárdára 10 ezer frtyai alapítványt tett; sőt más alapítványt is — Ó Gyallán is — tett s a szegényeket lépten-nyomon segélyezte. — Október 2-án megbetegedett, mely betegsége oly gyorsan haladt előre, hogy október 16-án a halál az ő áldásdus s jótékony életének véget vetett. Az elhunyt testvércsere volt a néhai híres női specialista orvos dr. Semmelweis Ignácnak; nagybátyjuk volt: Lehoczky Kálmán b. t. tanácsos — és pozsonyi kir. táblai elnök nejeinek, és Ráth Péternek a kassa-oderbergi vasuti főigazgatójának. — Temetésén jelen voltak: Bolla tábornagy s a pozsonyi honvéd-ezred tisztikara, s a hidászati tisztikar, ő excell. Lehoczky Kálmán s a vasuti főigazgató Ráth Péter. A gyászoló rokonok után ment a férfiak és asszonyokból álló küldöttség Tardoskédre, az ottani plébános dr. Machovits Gyula által vezetve. Az ezeket követő gyászoló között voltak Klempa pozsonymegyei alispán, Bartal kir. tanácsos, Fesüs akadémiai tanár és mások. Fölötte megható volt a kéthangú gyászenek, melylyel a küldöttség Tardoskédre úgy a gyászháznál, mint a sírnál is, az ő egykori esperes-plébánosától s jötevőjétől örök bucsút vett.

Ritka növény virágzik most a tencsényi kegyesrendiek kertjében. Mint a „V. L.” írja, a trópák egyik különlegességének, a lilom-pálmának vagy diszaloének is nevezett „Yucca gloriosa”-nak két gyönyörű példánya pompázik ott teljes virágában. A bokornagyságu növénynek hosszú, lándzsalakú szúrós levelei vannak, a melyek a szár körül gömbölyű bokrétát alkotnak. A virág formája a jácintra emlékeztet, csak hogy tiszte nagyobb emennél. Színe fehér, ezüsthényű, illata nincs. Hazájában, az amerikai Egyesült Államok deli részében, 3 meter magas fává is megnő; törzséből néhány év óta papirost is gyártanak, a mely igen keresett porteka s Kaliforniának egyik jelentékeny kiviteli cikkét képezi. A növény csak 15—20 éves korában indul virágzásnak s körülbelül 4 hétig virít. Megcsodálásra naponta számosan látogatnak el a piarista kertbe, mely a házfőnök szíveségéből a közönség számára egész nap nyitva áll.

Gabona árak a nyitrai piacon: Buza 9.20—9.50. Rózsa 7.00—7.60. Árpa 6.75—7.50. Zab 5.85—6.00. Kukorica 4.90—5.00 frt mm.-kint.

CSARNOK.

Tükördarabok Nyitra megye közelmúltjából.

1860—1861.

Az olasz háború kitörése előtt derengeni kezdett nálunk is. Sőt az olasz háború és a magyar nemzet szabadsága között okozati összefüggés volt. De ne várják tőlem ennek fejtegetését. Nem irok politikát. Bár mi, magyarok, bátran eltravestálhatjuk a római író mondását ekkép: „Difficile est politicam non scribere”. Eltűntek összes viszonyait annyira keresztkül-kasul szövi át a politika, hogy esoda számba megy az, a ki nem ír politikát.

En csak emlékezetem tükördarabjait rakom sorba. Mindegyiknek megvan a maga tanulsága, s megvan amúgy is a maga politikája.

Az 1859. év egyik őszi napján sajátságos alak sétált végig a megyeutcán, egész csoportot gyűjtve maga körül. Zsinóros magyar nadrág, sarkantyús csizma, felsőnek asztrakán prémes „bundá”-ban karniol gombokkal, darutollas kanászkalap a fején, fényes acél fókos a kezében. Hackel Sándor volt az első, a ki a Schönererek és Lecherek elődjének uralma alatt, Nyitra utcáin végigment magyar ruhában.

Irok volt a püspökségnél. Beregből, vagy Ungból hozta Nyitrára Roskoványi Boldizsár, — a püspöki javak igazgatója — vagy mint ő magát tündetőleg elnevezte: *kormányzója*. Német hangzásu neve dacára, tőzsgyökeres magyar fiú volt, és magyar ruhájával egy csapásra népszerű lett. Miut a forrongó nemzeti szellem megnyilatkozását fogadták, és csakhamar utánzókra talált.

A német ruha és köcsög kalap eltűnt, s Imrék meg Császka alig győzték varrni a magyar ruhát; Tejfölössy Lévárd rekvirált legényeket, hogy győzhessen a rojtos csizma és cipő készítését. — Az idegen császári hivatalnok-had, s Bach huszárjai: a renegátok libabört kaptak ennek láttára.

A férfiakat követték a nők. Előjött a gyönyörű párta s az ezüstös aranyos főkötő. Hölgyeink mindmegannyi tündérré változtak. A büszke, dús díszruhától kezdve a szerény feketéig; az aranyos mentétől a cifra csikós szürig, festői változatban képviselve volt a nemzeti viselet minden árnyalata. Mintegy. A földből nőttek a büszke daliák és kacagányos ősapáink örömkönnyes szemmel néztek onnan felülről utódaikat.

Mily festői képet mutat e tükördarab!

Weisz Józsi redaktőr is különben festett akkor cifra szürben, csóthi bottal, mint most a köcsög kalapban.

S a nagy nemzeti tüntetés eme szakában villámként hatott Széchenyi öngyilkosságának híre. Mint 59-ben az országos Kazinczy emlékünnepek, úgy most a Széchenyi gyászünnepek megannyi alkalom valának a hevesen löktető nemzeti érzület nyilvánítására. Nyitrán 1860. év április 26-án volt a gyászistenisztelet a kegyesrendiek templomában. Ott volt a vármegye színe-java díszes nemzeti gyászpompában, élén Tarnóczy Kázmérral. Itt zendíté Tóth Vilmos gyönyörű hangján mise után a szózatot, melyet a közönség vele együtt végigénekelte.

A közelet pangott, s a megye jobbjai a gazdasági együletet hívták életre, hogy abban szellemi központot teremtsenek. Az egyület élére gróf Károlyi Lajos állott, a kit az abszolút uralom derék hazafivá alakított át. — 1860. június 2-án rendezte Tót-Megyeren a híres eke és szántás versenyt, mely hatalmas nemzeti tüntetésé nőtte ki magát.

Ott volt az egész ország képviselve. Csupán Pestről 200-nál többen érkeztek. Nyitra megye min-

den számottevő embere ott volt. Tót-Megyeren érkező vendégeit gróf Károlyi Lajos tetőtől talpig magyar ruhában lóháton fogadta. A versenyter közepén óriási fenyőszálon nagy nemzeti lobogó lengett. Azon időben ez is volt valami. A versenyek végével az étteremmé átalakított juhakolban 500 teríték várta a vendégeket.

A két hosszú asztal mindegyikének egyik végén egy-egy Károlyi ült, Lajos a szíves házi gazda és György, az országos gazdasági egyület elnöke. A rendesen terített asztalokon kívül még hevenyeben terített kisebb asztaloknál, sőt állva is 100-nál többen érkeztek. A nagyszerű juhakol talaja friss homokkal feltöltve, falai zöld náddal és lombfonatokkal díszítve, — tetszetős keretül szolgált.

Volt uri módon bőségesen minden, de annyi, még sem volt semmi, mint nemzeti lelkesedés, mely oly sok évi hallgatás után lelkes szívből eredő felköszöntőkben tört utat magának. Az elsőt a zajosan üdvözölt házi gazda mondta, poharát emelve a hazáért, „mely ápol és hantjával eltakar.” Szünni nem akaró éljenrivalgás jutalmazá a szónokot.

Hatást keltett Szilágyi Virgil, akkozon fiatal pesti ügyvéd szónoklata. Szólt Tarnóczy Kázmér 48-ban alispánja Nyitra megyének; később kormánybiztos; a ki gróf Károlyi Lajost mint Nyitra megye egykori és törvényes főispánját ellette. Szavai óriási hatást keltettek. Ott volt Tisza László legszebb térfi korában, homlokán a moóri csatában kapott mély sebhely nyomával, mint az erdélyi gazdasági egyület képviselője az „egység” tüntető hangsúlyozásával, viharos tetszést keltett. Feltűnt Podmaniczky Frigyes báró daliás alakja, bizarr zsinórzatú atillában, hatalmas kétfelű fésült szakállával, ferfiasan zengő hangjával; az „erők egyesüléséről” tőztozva.

Ott láttuk Tisza Kálmánt, akkor még nyulánk fiatal embert, a ki már akkor is kétszer megrágt a szót, mielőtt kimondaná. — Harmincnyolc év mult el azóta. A lelkes, tüzes ifjakból föntőlva haladó öregek, a férfiakból csendes emberek lettek. A tótmegyeri szántás és ekeverseny pedig Nyitra megye egyik legszebb tükördarabja lesz mindig.

Ez alkalommal történt, hogy Hübner volt rendőrminiszter ott találkozott Markhot Jánossal, a ki mint 48-iki alispán, nem a legjobban volt beírva az akkori kormánykörökben. Hübner figyelmét felkelté a hallgatag ember, s azon hiszemben, hogy ettől a tót alispántól sikerül majd kitudni valamit, hosszabb beszédbbe eredt vele. Minél tovább folyt azonban a társalgás, Hübner mindinkább érezte, hogy fogy alatta a talaj, s lassan szerepet cserélnek. Mert míg Markhot szőren pőren kivett belőle minden titkot, addig Hübner ő tőle mit sem bírt kicsikarni. — Ekkor mondta volt azután bizalmasabb körben: „Ha minden alispánjuk olyan diplomata mint Markhot, úgy nem sokra mehet a kormány magukkal.”

Itt sürgött-forgott Paulik Gábor, a hirneves tótmegyeri plébános és gróf Károlyi Lajos nagybefolyású titkárja, kit a jőszivű gróf kegyekkel elhalmozott. Felépítette plébániáját ujonnan, nagyuri módon bebutorozá és felszerelé, még dus ezüst asztali készlettel is ellátta.

A fiatal kegyenc, elbizakodva szerenese csilagában, ütötte a vasat a grófnál, hogy egyik 500 holdas pusztájából realis apátságot alapítson. Persze ő lett volna az első apát. Az öreg gróf nyírott bajuszán könnyed mosoly vonult el és az ő sajátos beszéd modorával csak azt válaszolá: „Édes papocskám abból semmimsem lesz.” — És Csike pusztából nem lett apátság.

A tüntető nemzeti közszellem reányomta bélyegét mindenre. Öltözék, viselet, multság, minden ízében magyar volt és demokrata.

Az időben nem voltak címeres névjegyek láthatók. Eltűnt minden praedicatum, és Odes-

calchi herceg, vagy Eszterházy gróf neve mellett egyszerűen keresztneve állott névjegyén. Mindnyájan vetekedtek a hazafiság nemes versenyében, és nem a nemesi előnevek s mindenféle címerek mód nélküli fitogtatásában, mint most. Ennek az volt az eredménye, hogy a nemzeti élet eme pregnans és erőteljes nyilvánulásával szemben, a sorvadó abszolútizmus dacoskodott ugyan tovább is, de boldogulni nem tudott.

Igy volt ez Nyitrán is. Az idegenek kiket boldogításunkra nyakunkra hoztak, mindinkább tért vesztettek. S a hatalom embereit zsidóság fogta el. Hozzá járult, hogy ez időben Nyitrán magában a városban katonaság nem volt s úgy a tüntetések ellensúlyozására nem volt eszköz.

Hozzá a tisztikarban is mindinkább gyűlölté lett az elnyomás rendszere és testestül lelkéstül unni kezdték a zsoldár szerepet. Így jött meg október 20-ika, melyet Bécsben mentő szelentyűnek eszeltek ki. Jól emlékszem boros őszi nap volt. A gimnáziumból 4 órákor haza menő diák sereg báméskodva állott meg, a mostani Metzger-gyógyszertár helyén lévő földszintes Pascherkávéház előtt, a melyben zajos élet és zene szölgött.

Csakhamar kitarult az ajtó, és megjelent a rég látott fehér holló, egy nemzeti zászló az ajtón kívül s utána Balázs Gergely mint zászlóvivő, Benkő László, Babóthy György, Vajay Adolf és többen, kik azon szándékkal vitték csoportban a nemzeti zászlót a jelenlegi Kossuth-téren létezett városi torony felé, hogy azt arra kítűzik. A menet egyre nőtt és mire a piacra ért már tekintélyes tömeggé szaporodott.

Megbeszélés szerint Vajay Adolf volt szónokul megállapítva, azonban a zászlót a toronyban meg nem erősíthetvén, leszaladt Teslery boltjába zsinagért. Ezt az időközben felhasználta Tóth Vilmos és a torony ablakán kidugva fejét „Hazádnak rendületlenül légy hive ó magyar” kezdéssel, elbűvölő hangjával gyújtó beszédet tartott s ő lett a nap hőse, s e beszéde szerezte meg neki 61-ben a képviselőiséget.

Midőn Tóth Vilmos később belügyminiszter lett, sokszor járta a tréfás megjegyzés, hogy ha Vajay Adolfnak kezénél van a zsinag, úgy ő lett volna belügyminiszter. Mert akkor le nem szalad Tesleryhez, hanem ő szónokol; nem Tóth Vilmost választják meg képviselőnek, hanem Vajayt; nem ő lesz Deák kedvence, hanem emez stb. *)

Az október 20-iki diploma következményeként jött a megyék helyreállítása. Nyitramegye főispánja gróf Károlyi Lajos lett. Általános örömmel fogadták e népszerű főúr kinevezését, a ki pompás fogatján december végső napjaiban, a díszben zászlósan kivonult tanuló-ifjuság, céhek és testületek sorfala között vonult be a városba, fagyos hideg időben a polgárság tartotta fen a rendet; mellükön nemzeti szegélyű nagy fehér kokárdával, melyen nyomtatott felirat volt: „Szent legyen a neved”.

Nekem a városi zászlót vivő Csacskó bácsi és a hatalmas buzogánnyal sétáló Adamovics Márton imponált legjobban. — Ki fogadta a főispánt a város határán, nem tudom. Annyi tény, hogy Csász director még akkor nem volt Nyitrán, mert akkor okvetlenül ő fogadta volna. (S Pongrácz Kálmán is nagyon fiatal lehetett, hogy nem őt választották a fogadó bizottságba.)

A beiktató megyei gyűlésből igen kevés említésre méltó mozzanatra emlékszem. Csak azt tudom, hogy már akkor is voltak mamelukok, kik szerettek a főispán körül lebzselni, és független férfiak, kik nem szegődtek be tányérnyalóknak.

Legérdekesebb volt a megyei bizottmány és nem bizottság, mint most, — kiegészítése. Ez alkalommal gyakorolták a proskribálást. — A ki a szabadságharc alatt kétszínű szerepet játszott,

*) Ha elgondoljuk, hogy Vajay 30 évvel később csak mint zugirász tengette nyomoruságos életét, míg bajtársa kegyelmes ur lett, szinte megkönnyebbülve vesszük, hogy mindkettő pihen már a sirban. Szerk.

renegát lett, Nándorynál sütkérezett vagy Pozsonyból a muszkát hívogatta, arra chorusban rázendítették, hogy: meghalt, s azt szépen skartba tettek. 60 és 61-ben többé szóba se jött.

Annál nagyobb értéke volt a honvédeknek. A ki honvéd volt, az zsebében hordta a marsall botot, érdemesen és érdemetlenül. A minék az volt a természetes következménye, hogy nagyon megsaporodott a honvédek száma. Ép úgy, mint most, a mikor országosan segítyezik. A honvéd jelző, kvalifikáló volt minden hivatalra; azért a ki hivatalt akart, első sorban is arra törekedett, hogy honvéd legyen, ha utólagosan is.

Demokraták voltunk, nagyok! De csak felfel. — Ennek illusztrálására csak még egyet.

Midőn gróf Károlyi Lajos főispánna beiktatva lett, legott egy személyes gárda tömörült melléje. Ezen testőrsereg egérvető éljenzéssel fogadta a Pavlik készítette székfoglalót; melynek egyik frazisa még most is zizeg a fülemben, a mint a jó gróf elmondá: „vissza, visszatértél ősi fészekedbe te szép fecske”, már mint az alkotmányt értette.

Illően háromszor felemelték székén a főispánt s következték az üdvözlő beszédek, melyek közül, midőn az uralgó demokratikus hangulatnak megfelelően, az egyik radikális szónok „polgártárs”-nak szólítá a főispánt, a személyes mamelukok a szónokot brevi manu — kidobták.

A kidobás ténykedésénél pedig legfőbb szerepet játszottak a nagy Balogh János fiai, Guszti

és Viktor, a kiket az apjuk beszélni tanítván, mindenekelőtt ezen demokratikus katekizmusra tanította:

- Ki a legelső és legnagyobb ember?
  - Washington.
  - Melyik a legtökéletesebb kormányforma?
  - Republica.
- Igy fogott a puritán oktatás. Lantos.

Telefon.

Lantos. A lantosoktól elvárjuk, hogy a papirosnak csak az egyik oldalára írjanak!

„Ragyogó szemednek”. . . Önnek meg azt tanácsoljuk, hogy a papirosnak egyik oldalára se írjon.

Vágvölgyi. Aki másnak feleségével él, ha mindjárt mint ön mondja „házasságban” is, azt ön nem fogadhatja barátjaul a plebánián. Hívei ezen megütközének, s azt hinnék, hogy ön vagy nem tudja, vagy nem akarja tudni, hogy mit parancsol ilyenkor az egyház. — Az ilyen embereket még a világi körök is kerülnek és csak a legszükségesebbre szorítkoznak velök szemben. Sziveskedjék megfigyelni.

„Pech.” Önnek igazán pechje van még a Pech-chel is. Egy jó point van benne t. i. mikor a kilátásban levő javadalom számlájára 12 frton 2 fogat „növesztett”, s mindkettőt összetörte a vonat-összeütkezésnél. — De ez még nem elég; már t. i. nekünk nem elég, lehet hogy önnek elég volt. Abból látszik, hogy önben meg volna a humoros hajlam. — Hogy története igaz, az még nem ajánló levél, hogy elfogadjuk. Inkább ne legyen igaz, csak jó. — Aztán ezeket a pech-es dolgokat ne kenje magára, hanem másra, mert vannak bizonyos állásu emberek, kik nem jól festenek mint — pech vogelek. Próbálja meg máson.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos!

A cég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a hira, amennyiben ma már sok nemes és vadonc csemeték szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Oseh-, Morvaország, Galícia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 drb; vadonc-állománya 8 millió. A cég évenként 4500—5000 rendelonek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a homoki szőlőtelepítőknek kincses háza azért, mert mint tudja van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönbén a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodásu vagy tulságosan kövérített talajban állittatik elő. A gyümölcsfajok boldogult Bereczki Máté mezökövácsházi hírneves telepéről valók. Ugy magasderékú, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszi barack, kajezin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4—5 éves igen erős koronás sorfák dbja 45—50 kr. Nagyban vételeknél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaurítás folytán 1—2—3—4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2—5—7—10—15 kr-ért, melyek gazdag gyökerzetüknel fogva főként nagyban telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadoncai is bármily számban és erősségen megrendelhetők a fentirt cégnél. A gazdag gyökerzetű vadonok 1000-re azok erőssége szerint 5 frt 80 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5—10—15% engedmény. — Levél-cim:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Cegléd.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Legnagyobb nyeremény
legszerencésőbb esetben
1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencésőbb esetben
1.000,000 korona
A nyeremények részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200

15650 á 170, 130, 100, 80, 40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**
melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték
nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre **50,000** nyeremény
ujból

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint
az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresi esélyek tehát, mint már általánosan
ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát
sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény leg-
szerencésőbb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sors-
jegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet **6.-** frt
fel " " " " " **3.-** " "
" negyed " " " " " **1.50** " "
" nyolcad " " " " " **0.75** " "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges be-
küldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek
a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pe-
dig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a
magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan
történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb
azonban

f. évi október hó 29-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték
főelárusítói

BUDAPEST, V., Váci-körút 4 a.

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre..... I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a
hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget..... frt } utárvételezni kérem } A nem tetsző törlendő.
postautalvánnyal küldöm. }

Pontos cím.

ALAPITTATOTT 1877.

Legrégibb TEA és RUM posta kiviteli üzlet

BIEBER ANTAL utódai

KOVÁCS és MEZEY

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-út 6., a Nemzeti színházzal szemben.

Nagykereskedési árak!

nagyobb háztartásoknak, vasutasoknak, csend-
őröknek, fűszerkereskedőknek és kávéosknak.

Kivánatra árjegyzék!

Chinai-Orosz Karaván Teak

1/2 kilo 2 frtól kezdve.

Cégünk különlegessége

BRASILIAI RUM

törvényes címkével

1 pint = 1¹⁰/₁₆ liter 1.20, 10 pal. 1.10, 20 pal. 1.05
1 literes palack — 90, 10 „ — 85, 20 „ — 80

Jamaica Rum 1 liter 1 frt 40 krtól feljebb.

Fejedelmi Rum 1 liter 2 frt 80 kr.

Magyar cognac

1/4 pal. * 1.20, * * 1.50, * * * 2.-

Francia cognac

Martell * * * 1/4 pal. 4.-, 1/2 pal. 2.-

Francia cognac

Maignon * * * 1/4 pal. 2.60, 1/2 pal. 1.30.

Kávé kilója 1.45, 1.78, 1.95.

CACAO, CSOKOLÁDÉ, LIKÖRÖK,
törköly, szilvórium, teasütemény,
rudvanillia stb.

FÜSZERCIKKEK

DREHER ANTAL kőbányai serfözde

kizárólagos főraktára,

évi kötéseknel legolcsóbb gyári árak.

Levél-cím: 2-6.

KOVÁCS és MEZEY nagykereskedők
BUDAPESTEN.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses
tudomására hozni, hogy jobb ellenőrzés céljából
és hogy a szállítás közben vis-zaelés ne történ-
jek, azon ujdonságot vezettem be, hogy a kősze-
net **plombirozott** zsákokban szállítom.

Kizárólag legfinomabb

porosz kőszemet

pormentesen szállítok és kiténő

TÜZIFÁT

nagy mennyiségben raktáron (Temető-utca 11-13.)
tartok.

Megrendeléseket elfogad **MUSKATH NÁTHÁN** fodrász
úr is, (Plebánia-utca.)

Mély tisztelettel

Telefon sz. 14. **Engel Samu.**

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott **szmirna szőnyeget**, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uri-szobák részére
mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint; **hollandi futószőnyeget**, **keleti** (karamani) **füg-**
gönyöket, **torontáli szerb szőnyeget** (Tyilin) **terítők**, **függönyök**, **divánátvetők**
stb. részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker. Andrassy-ut 4. szám. 3-20.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegek,
függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba és tóporok.

HOMI IPER.

HOMI IPER.

RÉTAY ÉS BENEDEK

BUDAPEST, IV., Lipót-utca 21. szám.

4-52.

Dús választék mindennemű templomi felszerelvényekből.

Oltárok, szószékek, képkeretek, úrkoporsók, lourdesi Mária-oltárok, Mária-trónusok stb.

saját jól berendezett műhelyeinkben bármely stílus és rajz szerint szépen, szolidan és legjutányosabban készíttetnek el. Tervezetek költségelírányzatok készséggel küldetnek.

Elvállaljuk továbbá régi oltárok, szobrok, szószékek, keretek stb. valamint egész templomok belső berendezését, alapos ujjítását, festését, márványozását és aranyozását, ugyszintén azoknak átalakítását, melyeket kipróbált munkaerőinkkel a legszebben készítünk el igen kedvező feltételek mellett.

A templomok megtekintését, valamint a költségvetést díjtalanul eszközöljük. Megbízhatóságunkat e téren is számos elismerő nyilatkozattal bizonyíthatjuk.

1897-1898-ik években a többi között a következő munkálatokat végeztük:

Nyitra m. Galgóé, oltár-átalakítás.
 " Ratkóé, főoltár.
 " Krakován, két új oltár.
 " Hradek, lourdesi oltár.
 " Szeniec, főoltár és szószék.
 " Bajna, lourdesi oltár.
 " Csejthe, egész templom renoválása, 5 üvegablak, két új mellékoltár.
 " Szered, Jézus- és Mária-szobor.
 " Maduné, egész templom renoválása.
Pozsony m. Gerencesér, egész templom renoválása.
 " Sempte, Jézus- és Mária szobor.
 " A-Dombó, egész templom renoválása.
 " Pudmeric, egész templom renoválása.
 " Halmos, egész templom renoválása.
 " Kajal, új főoltár és szószék.
 " N.-Sur, új főoltár, új mellékoltár és egész templom renoválása.
 " Jakabfalva, úrkoporsó.
 " Lamaes, új főoltár.
 " Cseszte, Jézus Szíve oltár.
 " Szilines, főoltár renoválása.
Komárom m. Alsó-Galla, új főoltár és mellékoltárok ujjítása.
 " Felső-Galla, egész templom ujjítása.
 " Szent-Péter, lourdesi oltár.
 " Gyalla, új főoltár.
 " Dad, egész templom ujjítása és új főoltárkép.
 " Kürth, lourdesi barlang szoborral.
Esztergom m. N.-Ölved, Jézus Szíve oltár.
Bács megye. Szántóva, oltárújjítás.
 " Ó-Szívae, lourdesi oltár.
 " Baja, templom-renoválás.
Borsod m. Szirák, lourdesi oltár.
 " Bánforyáth, lourdesi oltár.
 " Mező-Csáth, úrkoporsó.
 " Felső-Nyarad, lourdesi oltár.
 " Ózd, úrkoporsó.
Csanád m. Mező-Kovásháza, főoltár.
Győr megye. Révfa, két oltár átalakítása.
 " Gyirmóth, új oltár szentsírral.
 " Gyarmath, Jézus Szíve oltár.

Heves m. Pétervásár, úrkoporsó.
 " Csehi, oltár.
 " Gyöngyös, Mária-oltár.
Hajdu m. Egyek, lourdesi oltár.
Hont megye. Ipolynyék, főoltár.
 " Deménd, lourdesi oltár.
 " Adás, úrkoporsó.
J.-N.-Kun-Szolnok m. Rákóczi, oltár.
 " Török-Szt.-Miklós, oltár.
N.-Kaküllő m. Bolya, főoltár és szószék.
Kolozs m. Bánffy-Hunyad, főoltár és szószék.
 " Radnoth, főoltár és szószék.
Moson m. Magyar-Kimle, új főoltár.
 " Horvát-Kimle, templom renoválása.
 " Püski, új mellékoltár és oltárkép-renoválás.
 " Nezsider, főoltár.
 " Hegyeshalom, egész templom renoválása.
 " Kiliti, egész templom renoválása.
Pest megye. Budapest, Angyalföldi országos tébolyda, főoltár.
 " " Irgalmas nővérek, lourdesi oltár.
 " " Erzsébet-kórház, oltár.
 " Nagy-Maros, úrkoporsó.
 " Szent-Iván, úrkoporsó.
 " Fajsz, oltár.
 " Adony, Szt.-Háromság oltár.
 " Pomáz, főoltár.
 " Taksony, főoltár.
 " Jakabszállás, lourdesi oltár.
 " Kóka, Jézus- és lourdesi oltár.
Szabolcs m. Tisza-Eszlár, új főoltár és mellékoltárok.
 " Nyiregyháza, úrkoporsó.
 " Sibinj, főoltár ujjítása.
Sopron m. Sárszék, úrkoporsó.
Sáros megye. Szakó, oltár.
Szeben m. N.-Szeben, úrkoporsó.
Szécs m. Viderník, úrkoporsó.
Ung megye. Poroszló, oltár.
Zemplén m. N.-Azar, oltár.
 " Monok, új oltárok és templom-renoválás.
 " Királyhelme, oltár.
 " Tésó, főoltár.

Eladó

gyökeres szőlő-
oajtványok.

SZÉCSI FERENC-nek

nyitra-zoborhegyi szőlőtelepén

f. é. november havában amerikai
alanyokra ojtott, teljesen össze-
forradt.

dús gyökerzetű

szőlőoajtványok

kerülnek eladásra és pedig a kö-
vetkező fajtisza fajokban:

I. Csemegeszőlőfajok.

1000 drb Raisin de Calabre
 4000 drb Muscat d' Alexandre
 4000 drb Muscat Lunel
 500 drb Tokaj Angevine
 15000 drb Chasselas elsőrendű, legszebb
 és legfinomabb fajokban.

II. Borfajok.

15000 drb Mézes fehér
 8000 drb Ezerjo
 1000 drb Feher kadarka
 2000 drb Olasz Rizling
 2000 drb Veltelini
 200 drb Dporto.

A csemegeszőlőfajok ára 145 forint;
 a borfajokból 135 frt ezrenként.

Előjegyzések a tulajdonosnál eszközölhetők.

Szentelepep-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves figyelmébe hozni, hogy

Nyitrán, Rév-utca, gőzfürdő-udvarban

kőszén-telepet

létesítettem.

Megrendelések felvételnek

a Marton-féle tőzsdében

Városház-tér 9. sz.

Kizárólag valódi porosz pormentes

kocka-kőszén

árusítok, teljes sulyban, házhoz szállítva.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

2-2.

Hamburger Gyula.

PROHÁSZKA GUSZTÁV

FÜSZER- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉSE

Nyitrán, Kossuth-tér 4. sz.

A Continental Bodega Company

SPANYOL és PORTUGÁL BORAINAK

egyedüli elárusító-helye.

A KRONDORFI FORRÁSVIZ

helyi forrktára.

Az összes bel- és külföldi ásványvizek,

valamint

fűszer-, liszt- és csemege-árúk

legjobb és legjutányosabb bevásárlási forrása.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánc 60 krajcár.

Önberetváio készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításán kintüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Börtet-egségtől megment. Tartós és pénzmegtakarító. 4-26

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor

főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

= Gyűjtőknek 5 db után egy ingyen küldetik. =

HIRDETMÉNYEK

a „Nyitramegyei Szemle” részére jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban, Papnevelde-utca 9.

Egyházi és egyleti zászlók

Kitüntette:

Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879.

Kitüntette:

Deés 1879. — Budapest 1885., 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

Oberbauer Alajos utóda

József főherceg és Klotild főhercegasszony ő császári és királyi fenségeinek udvari szállítója

BUDAPEST, Váci-utca 14-ik szám.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dusan felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyait

a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

= MISERUHAKAT, =
Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat.

Egyházi és társulati lobogók.

Tüzlők, iskolagyermek, Maria-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket.

Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.

Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb. stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Nagy választék arany, ezüst és selyemhímzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök. 21-52.

Műhímezés

Valódi tiszta

TRENCSENI BOROVIČSKA

kapható ifj. Buchcár Józsefnél, Royne, Trencsénmegye, N.-Bittse mellett.

Ára egy literes üvegnek 1 frt.

Három litertől föl — a pénz előleges beküldése után — literjét 1 frt 10 kron bérmentve szállítom. 10-13.

Szőlőtrágya-kompozíciót

és szőlők alá való **mindennemű műtrágyá-**
kat elismert kitűnő minőségben ajánl

A „HUNGÁRIA“

műtrágya, kén-sav és vegyi-ipar részvénytársaság
BUDAPEST, Váci-körút 21.

Részletes utasításokat kívánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.